

Babysprog - nu også i radioen

TAGE CLAUSEN, sproget@jp.dk

? En rigtig hæsleg uvane er ved at brede sig. Nogle forvirrede mennesker kalder en kilometer for en kilomet. Forleden hørte jeg gudhjælpemig en medarbejder, vistnok endda en journalist, i Danmarks Radio kalde en kilometer for en kilomet. Det er da vel ikke ved at blive korrekt dansk?

AJ, Århus

! Bestemt ikke. Hvis et barn i to-treårsalderen kalder en kilometer for en kilomet, vil vi finde det charmerende og tage det som udtryk for, at barnet er ved at lære sig forskellen på ental og flertal, og at barnet oven i købet har hæftet sig ved, at "er" er en typisk flertalsendelse.

Spædbørn eksperimenterer med sproget, og det kommer der tit ganske sjove og charmerende udtryk og formuleringer ud af.

Men når barnet kalder en kilometer for en kilomet, forklarer vi det kærligt og pædagogisk, at visse ord hedder det samme i ental og flertal, for eksempel kilometer.

Barnet vil kunne forstå, at det jo heller ikke ikke hedder en diamet, en lit, en millimet, en centimet, en kubikmet, et speedomet, et parkomet, et termomet, et manomet, et katet, en luskepet, en vigtigpet eller en dummeppet.

Netop de to sidste ord kan vi roligt hæfte på folk, som siger en kilomet, dog i den korrekte form: en vigtigpeter og en dummepeter.

Jeg tror, at det er et temmelig barnagtigt forsøg på at gøre sig interessant, når man kalder en kilometer for en kilomet. Man opnår i hvert fald ganske rigtigt at skabe opmærksomhed om sin sprogbrug, og man opnår tillige helt sikkert at miste kommunikationen med den, som man henvender sig til. Når man bruger et så idiotisk udtryk, samler tilhørers opmærksomhed sig om dét, og budskabet går tabt.

Forekommer det i skriftlig form, kan man være nogenlunde sikker på, at læsningen standser dér.

Måske har læseren eller lytteren ikke mistet så meget derved, for et menneske, der bevidst kalder en kilometer for en kilomet, har nok ikke i øvrigt ret meget intelligent at berette.

Har De spørgsmål om sproget?

Skriv til Morgenavisen Jyllands-

Posten, Grøndalsvej 3, 8260 Viby J, og mærk kuverten "Sproget" - eller send e-mail (opgiv navn og postadresse) til: sproget@jp.dk